

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

ภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ . . .)

พ.ศ. . . . .

คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

บรรจุนับเบียบวาระ ครั้งที่ ๒๐

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ฉ.พ.๓๘ / ๒๕๓๔

เอกสารประกอบการพิจารณา

งานบริการค้ำคว่ำ ศูนย์บริการเอกสารและค้ำคว่ำ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา โทร. ๒๕๖๒๖๑๑๑ - ๕๕๕ ต่อ ๒๓๓๒ - ๒๓๓๕

สารบัญ

	หน้า
1. สาระสำคัญร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	2
2. เปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน	9
3. ความเป็นมา	18
4. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	20
5. บทความเกี่ยวกับภาษีโรงเรือนและที่ดิน	21
6. ตารางข้อมูลการเสียภาษีโรงเรือนของรัฐวิสาหกิจตั้งแต่ปี 2519-2528	23
7. ตารางรายได้ ค่าใช้จ่ายและกำไรของรัฐวิสาหกิจก่อนหักภาษี ปี 2532	24
8. ตารางรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรของรัฐวิสาหกิจก่อนหักภาษี ปี 2533	25

(บังอร มาลาศรี)

วิทยากร 5

ผู้รับผิดชอบ

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 ดังต่อไปนี้

(1) แก้ไขมาตรา 7 เพื่อเพิ่มให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร่วมรักษาการด้วย และแก้ไขบทนิยามคำว่า "เสนาบดี" เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขมาตรการรักษาการ รวมทั้งตัดบทนิยามคำว่า "กำหนด" ออก

(2) แก้ไขบทนิยามคำว่า "พนักงานเจ้าหน้าที่" และ "พนักงานเก็บภาษี" และเพิ่มมาตรา 7 ทวิ กำหนดบุคคลผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานเก็บภาษี

(3) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดพื้นที่ของรัฐวิสาหกิจที่จะยกเว้นไม่ต้องนำมาคำนวณเพื่อเสียภาษี

(4) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในเรื่องการกำหนดค่ารายปีให้ชัดเจน ขึ้น

(5) แก้ไขเพิ่มเติม (2) ของมาตรา 9 เพื่อยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินให้แก่ทรัพย์สิน ของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่ใช้ในกิจการรถไฟ และเพิ่ม (6) เพื่อยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินให้แก่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างของการเคหะแห่งชาติที่ผู้เช่าซื้ออาศัยอยู่เอง

(6) ปรับปรุงวิธีการจัดเก็บภาษีเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และปรับปรุงวิธีส่งแบบพิมพ์เพื่อแจ้งรายการทรัพย์สินให้สอดคล้องกัน

(7) กำหนดให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการประเมินภาษีค้างชำระย้อนหลังได้ และกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่ค้างชำระค่าภาษี แต่ได้นำภาษีที่ค้างมาชำระภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ต้องรับโทษทางอาญาและได้รับยกเว้นค่าปรับหรือเงินเพิ่ม

(8) กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจลดหย่อนค่ารายปีให้แก่รัฐวิสาหกิจ ในกรณีที่มีจำนวนเงินค่าภาษีที่รัฐวิสาหกิจจะต้องชำระซึ่งได้ถูกประเมินไว้ มีจำนวนสูงเกินสมควร

(9) กำหนดให้มีการชำระภาษีต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 30 วัน และอาจชำระทางไปรษณีย์ หรือชำระผ่านธนาคารก็ได้ รวมทั้งเพิ่มให้มีการผ่อนชำระภาษีได้

(10) แก้อำนาจในการปิด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ซึ่งค้างชำระภาษีให้เป็น อำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรี ปลัดเมืองพัทยา ประธานกรรมการสุขาภิบาล หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

(11) ให้รัฐวิสาหกิจที่ค้างชำระค่าภาษีโรงเรือนและที่ดิน ชำระค่าภาษีที่ค้างให้เสร็จสิ้นภายใน หนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการสาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการ ที่คณะกรรมการกำหนด ก็ให้ค่าภาษีที่ค้างชำระนั้นเป็นอันพับไป แต่ถ้าได้ชำระไปแล้วไม่ก่อให้เกิดสิทธิเรียกคืน ภาษี

เหตุผล

โดยเหตุที่การจัดเก็บภาษีในปัจจุบันมีขั้นตอนมาก และยังมีวิธีการที่จำกัด อีกทั้งการจัดเก็บภาษี โรงเรือนและที่ดินจากรัฐวิสาหกิจยังไม่มีบทบัญญัติที่ชัดเจนและเป็นธรรมพอ ดังนั้น เพื่ออำนวยความสะดวก ในการชำระภาษีและเพื่อให้การคิดคำนวณภาษีเกิดความเป็นธรรมยิ่งขึ้น สมควรปรับปรุงวิธีการในการจัดเก็บ และการชำระภาษีทั้งของรัฐวิสาหกิจและของประชาชนเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เพื่อเร่งรัด ให้มีการชำระภาษีที่ค้างชำระเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป สมควรกำหนดเวลาให้มีการ นำภาษีที่ค้างมาชำระภายในกำหนด โดยยกเว้นโทษทางอาญารวมทั้งเงินเพิ่ม และค่าปรับต่าง ๆ ให้

สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

1. ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า "พนักงานเจ้าหน้าที่" "พนักงานเก็บภาษี" และ "เสนาบดี" ในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่รับแบบแสดง รายการทรัพย์สิน ประเมินภาษี และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่กฎหมายกำหนด

"พนักงานเก็บภาษี" หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่จัดเก็บ รับชำระ รวมทั้งเร่งรัดให้ชำระภาษี และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

2. ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า "กำหนด" ในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475

3. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า "รัฐวิสาหกิจ" ในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 ดังต่อไปนี้

"รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

4. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 6 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475

"มาตรา 6 ทวิ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินให้แก่รัฐวิสาหกิจสำหรับพื้นที่ที่เป็นบริเวณต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดได้"

5. ให้ยกเลิกความในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 7 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่น รวมทั้งออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้"

6. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 7 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475

"มาตรา 7 ทวิ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับในกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล ปลัดเมืองพัทยาสำหรับในเขตเมืองพัทยา ประธานกรรมการสุขาภิบาล สำหรับในเขตสุขาภิบาล และผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานเก็บภาษี"

7. ให้ยกเลิกความในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2475 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 8 ให้ผู้รับประเมินชำระภาษีปีละครั้งตามค่ารายปีของทรัพย์สินคือ โรงเรือนและสิ่ง

ปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ นั้น ในอัตราร้อยละ สิบสองครึ่งของค่ารายปี

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ "ค่ารายปี" หมายความว่า จำนวนเงินซึ่งทรัพย์สินนั้นสมควร ให้เช่าได้ในปีหนึ่ง ๆ

ในกรณีที่ทรัพย์สินนั้นให้เช่า ให้ถือว่าค่าเช่านั้นคือค่ารายปี แต่ถ้าเป็นกรณีที่มีเหตุอันควรที่ ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าค่าเช่านั้นมิใช่จำนวนเงินอันสมควรที่จะให้เช่าได้ หรือเป็นกรณีที่ค่าเช่า ไม่ได้เนื่องจากเจ้าของทรัพย์สินดำเนินกิจการเองหรือด้วยเหตุประการอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ประเมินค่ารายปีได้โดยคำนึงถึงลักษณะของทรัพย์สิน ขนาด พื้นที่ ค่าเช่าที่ตั้ง และบริการสาธารณะที่ทรัพย์สิน นั้นได้รับประโยชน์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา"

8. ให้ยกเลิกความใน (2) ของมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(2) ทรัพย์สินของรัฐบาลที่ใช้ในกิจการของรัฐบาลหรือสาธารณะ และทรัพย์สินของ การรถไฟแห่งประเทศไทยที่ใช้ในกิจการรถไฟ"

9. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (6) ของมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและ ที่ดิน พุทธศักราช 2475

"(6) โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างของกาเรณะแห่งชาติที่ผู้เช่าซื้ออาศัยอยู่เองโดยมิได้ ใช้เป็นที่เก็บสินค้าหรือประกอบการอุตสาหกรรมหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้"

10. ให้ยกเลิกความในมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2485 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 19 ให้ผู้รับประเมินยื่นแบบพิมพ์เพื่อแจ้งรายการทรัพย์สินต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ในท้องที่ซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี แต่ถ้าในปีที่ล่วงมาแล้วมีเหตุจำเป็นอัน เกิดจากสาธารณภัยหรือเหตุพ้นวิสัยที่จะป้องกันได้โดยทั่วไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจเลื่อนกำหนด เวลาดังกล่าวออกไปได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ได้รับแบบพิมพ์ตามวรรคหนึ่งหรือในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ ในการจัดเก็บภาษี พนักงานเจ้าหน้าที่อาจมีหนังสือสอบถามผู้เช่าหรือผู้ครองทรัพย์สินเพื่อให้คอบข้อความ

ตามแบบพิมพ์เช่นเดียวกันก็ได้ และผู้เช่าหรือผู้ครอบทรัพย์สินต้องตอบข้อสอบถามในแบบพิมพ์ดังกล่าว แล้วส่งคืนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือสอบถาม ในกรณีเช่นนี้ ผู้เช่าหรือผู้ครอบทรัพย์สินต้องอยู่ในบังคับและมีความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้รับประกันเพียงเท่าที่เกี่ยวกับการสอบสวน ข้อความ"

11. ให้ยกเลิกความในมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 20 ให้ผู้รับประกัน ผู้เช่า หรือผู้ครอบทรัพย์สิน กรอกรายการในแบบพิมพ์ตามความเป็นจริงตามความรู้เห็นของตนให้ครบถ้วน และรับรองความถูกต้องของข้อความดังกล่าว พร้อมทั้งลงวันที่ เดือน ปี และลายมือชื่อของตนกำกับไว้ แล้วส่งคืนไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่

การส่งแบบพิมพ์ตามวรรคหนึ่ง จะนำ ส่งด้วยตนเอง มอบหมายให้ผู้อื่นไปส่งแทน หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้

ในกรณีที่ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ให้ถือว่าวันที่ส่งทางไปรษณีย์เป็นวันยื่นแบบพิมพ์"

12. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 24 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475

"มาตรา 24 ทวิ ผู้รับประเมินผู้ใดไม่ยื่นแบบพิมพ์แสดงรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ตามมาตรา 13 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินและให้มีการแจ้งการประเมินย้อนหลังให้ผู้รับประเมิน เสียภาษีตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินได้

การประเมินตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้ภายในกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีไม่ยื่นแบบพิมพ์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา 24 ย้อนหลังได้ไม่เกินสิบปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นแบบพิมพ์ตามมาตรา 19

(2) ในกรณียื่นแบบพิมพ์โดยไม่ถูกต้อง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา 24 ย้อนหลังได้ไม่เกินห้าปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นแบบพิมพ์ตามมาตรา 19"

13. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475

"ในกรณีที่ผู้รับประเมินซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจไม่พอใจในคำชี้ขาดตามวรรคหนึ่ง เนื่องจากเห็นว่าจำนวนเงินซึ่งประเมินไว้มีจำนวนที่สูงเกินสมควร ให้รัฐวิสาหกิจนั้นนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำชี้ขาดตามมาตรา 30 ในการนี้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจชี้ขาดให้ลดหย่อนค่ารายปีให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้ตามที่เห็นสมควร คำชี้ขาดของคณะรัฐมนตรีให้เป็นที่สุดท้าย"

14. ให้ยกเลิกความในมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 38 ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีนำเงินไปชำระต่อพนักงานเก็บภาษี ณ สำนักงานเขตที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ นั้น ตั้งอยู่ ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร หรือสถานที่อื่นที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด ส่วนในเขตเทศบาล เมืองพัทยา สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ชำระต่อพนักงานเก็บภาษี ณ สำนักงานเทศบาล ศาลว่าการเมืองพัทยา สำนักงานสุขาภิบาล ที่ว่าการอำเภอที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ นั้นตั้งอยู่ หรือสถานที่อื่นที่นายกรัฐมนตรียกเลิกเมืองพัทยา ประธานกรรมการสุขาภิบาล หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี เป็นผู้กำหนด ภายในสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งการประเมิน

การชำระภาษีจะชำระโดยการส่งธนาคัติ ตัวแลกเงินไปรษณีย์หรือตัวแลกเงินของธนาคารทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังสถานที่ตามวรรคหนึ่งก็ได้โดยส่งจ่ายให้แก่กรุงเทพมหานคร เทศบาล เมืองพัทยา

สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่โรงเรียนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ นั้นตั้งอยู่ หรือโดยการชำระผ่านธนาคาร หรือโดยวิธีอื่นตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

การชำระภาษีให้ถือว่าได้มีการชำระแล้วในวันที่พนักงานเก็บภาษีได้ลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงิน เว้นแต่กรณีการชำระภาษีตามวรรคสองให้ถือว่าวันส่งทางไปรษณีย์หรือวันชำระผ่านธนาคารเป็นวันชำระภาษี"

15. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 38 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475

"มาตรา 38 ทวิ การชำระค่าภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ กระทรวงมหาดไทยจะกำหนดให้มีการผ่อนชำระก็ได้

วงเงินค่าภาษีที่จะมีสิทธิผ่อนชำระ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการในการผ่อนชำระ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

16. ให้ยกเลิกความในมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 44 ถ้ามิได้มีการชำระค่าภาษีและเงินที่เพิ่มขึ้นนั้นภายในสี่เดือนตามมาตรา 43 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรี ปลัดเมืองพัทยา ประธานกรรมการสุขาภิบาล หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด อาศัย หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ซึ่งค้างชำระค่าภาษี เพื่อนำเงินมาเสียดำเนินกรรมเนียมและค่าใช้จ่ายโดยมีต้องขอให้ศาลสั่งหรือออกหมายยึด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด"

17. บรรดาภาษีโรงเรือนและที่ดินที่รัฐวิสาหกิจใดยังมีได้ดำเนินการชำระหรือค้างชำระอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐวิสาหกิจนั้นชำระให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจใดที่ค้างชำระค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินเป็นรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการสาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ก็ให้ค่าภาษีที่ค้างชำระนั้นเป็นอันพับไปบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ไม่ก่อให้เกิดสิทธิเรียกคืนค่าภาษีหากได้มีการชำระไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

18. ผู้ใดมีหน้าที่เสียภาษีให้แก่กรุงเทพมหานคร เทศบาล เมืองพัทยา สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี แต่ยังมีได้ยื่นแบบพิมพ์แสดงรายการทรัพย์สินเพื่อเสียภาษี หรือยังมีได้ชำระภาษี หรือชำระภาษียังไม่ครบถ้วน หากผู้นั้นได้มีการติดต่อขอชำระภาษีตามมาตรา 19 และมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 และได้้นำเงินค่าภาษีไปชำระต่อพนักงานเก็บภาษีภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นได้รับยกเว้นโทษทาง

อาญาและไม่ต้องเสียค่าปรับหรือเงินเพิ่มใด ๆ สำหรับเงินค่าภาษีในส่วนที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

19. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช
2475 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

มาตรา 6 เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ท่าน
ให้แบ่งทรัพย์สินออกเป็น 2 ประเภท คือ

(1) โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดิน
ซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ

(2) ที่ดินซึ่งมิได้ใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูก
สร้างอย่างอื่น ๆ แห่งมาตรานี้ หมายความว่า ที่ดินซึ่งปลูก
โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ และบริเวณต่อเนื่อง
กันซึ่งตามปกติใช้ไปด้วยกันกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง
อย่างนั้น ๆ

มาตรา 7 ให้เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ
มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้
มีอำนาจออกกฎเสนาบดีแต่งตั้งเจ้าพนักงานกำหนดอัตรา
ค่าธรรมเนียมและกิจการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไป
ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎเสนาบดีนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบก
ษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา 6 เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ท่าน
ให้แบ่งทรัพย์สินออกเป็น 2 ประเภท คือ

(1) โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดิน
ซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ

(2) ที่ดินซึ่งมิได้ใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูก
สร้างอย่างอื่น ๆ แห่งมาตรานี้ หมายความว่า ที่ดินซึ่งปลูก
โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ และบริเวณต่อเนื่อง
กันซึ่งตามปกติใช้ไปด้วยกันกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง
อย่างนั้น ๆ

มาตรา 6 ทวิ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจยกเว้นภาษี
โรงเรือนและที่ดินให้แก่รัฐวิสาหกิจสำหรับพื้นที่ที่เป็น
บริเวณต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างตามที่รัฐมนตรี
ประกาศกำหนดไว้

มาตรา 7 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระ
ราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนด
อัตราค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่น รวมทั้งออก
ระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา 7 ทวิ เพื่อปฏิบัติการตามพระราช
บัญญัตินี้ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับในเขต
กรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรีสำหรับในเขต
เทศบาล ปลัดเมืองพัทยาสำหรับในเขตเมืองพัทยา
ประธานกรรมการสุขาภิบาลสำหรับในเขตสุขาภิบาล

พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช
2475 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

มาตรา 8 ค่าภาษีตามภาค 1 นี้ ให้ผู้รับประเมิน
ชำระปีละครั้งตามค่ารายปีของทรัพย์สินคือโรงเรือนหรือ
สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดิน ซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรง
เรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ นั้น โดยอัตราร้อยละ
สิบห้า แห่งค่ารายปี

"ค่ารายปี" ตามภาค 1 นี้ ให้หมายความว่า
จำนวนเงินซึ่งทรัพย์สินนั้น ๆ สมควรจะให้เช่าได้ในปี
หนึ่ง ๆ ถ้าทรัพย์สินนั้นให้เช่า ท่านว่าค่าเช่านั้นเป็น
หลักคำนวณค่ารายปี แต่ถ้ามีเหตุอันพึงเห็นว่าค่าเช่า
นั้นมีจำนวนเงินอันสมควรจะให้เช่าได้ในปีหนึ่ง ๆ
ไซ้ ท่านว่าพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจแก้หรือคำนวณค่า
รายปีเสียใหม่

มาตรา 9 ทรัพย์สินดังต่อไปนี้ ท่านให้ยกเว้น
จากบทบัญญัติแห่งภาคนี้

- (1) พระราชวังอันเป็นส่วน ของแผ่นดิน
- (2) ทรัพย์สิน ของรัฐบาลซึ่งใช้ในกิจการ ของ
รัฐบาลหรือสาธารณะ

และผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วน
จังหวัด มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานเก็บภาษี "

มาตรา 8 ให้ผู้รับประเมินชำระภาษีปีละครั้งตามค่า
รายปีของทรัพย์สิน คือ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ
กับที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ
นั้น ในอัตราร้อยละสิบสองครึ่งของค่ารายปี

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ "ค่ารายปี" หมายความว่า
จำนวนเงินซึ่งทรัพย์สินนั้นสมควรให้เช่าได้ในปีหนึ่ง ๆ

ในกรณีที่ทรัพย์สินนั้นให้เช่า ให้ถือว่าค่าเช่านั้นคือค่า
รายปี แต่ถ้าเป็นกรณีที่มีเหตุอันสมควรที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
เห็นว่าค่าเช่านั้นมีจำนวนเงินอันสมควรที่จะให้เช่าได้ หรือ
เป็นกรณีที่หากค่าเช่าไม่ได้เนื่องจากเจ้าของทรัพย์สินดำเนิน
กิจการเองหรือด้วยเหตุประการอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
มีอำนาจประเมินค่ารายปีได้โดยคำนึงถึงลักษณะ ของทรัพย์สิน
ขนาด พื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และบริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้น
ได้รับประโยชน์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทย
กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา "

มาตรา 9 ทรัพย์สินดังต่อไปนี้ ท่านให้ยกเว้นจากบท
บัญญัติแห่งภาคนี้

- (1) พระราชวังอันเป็นส่วน ของแผ่นดิน
- (2) ทรัพย์สิน ของรัฐบาลที่ใช้ในกิจการ ของรัฐบาล

หรือสาธารณะ และทรัพย์สินของการรถไฟแห่งประเทศไทย
ที่ใช้ในกิจการรถไฟ

พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช
2475 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

โดยทางกำนันผู้ใหญ่บ้านให้ผู้รับประเมินผู้มีกรรมสิทธิ์
ใน ทรัพย์สินที่ตั้งอยู่ในท้องที่ซึ่งให้ใช้พระราชบัญญัตินี้
ไปรับแบบพิมพ์ภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวัน
นับแต่วันที่ได้ประกาศ แล้วให้กรอกข้อความตามที่ตน
ทราบลงในแบบนั้น เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถ
กำหนดค่ารายปีของทรัพย์สินในปีที่ล่วงแล้วมานั้น แบบ
พิมพ์นี้กรมการอำเภอจะได้จ่ายให้โดยมิคิดราคา

ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าจำเป็น ก็อาจมี
หนังสือแจ้งความไปยังผู้เช่าหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้นเพื่อ
สอบถามข้อความเช่นเดียวกันอีกด้วยก็ได้ เมื่อได้กระทำ
เช่นนี้แล้ว ท่านว่าผู้เช่าหรือผู้ครอบครองนั้นต้องอยู่ในบทบังคับ
และมีความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้รับประเมินในบทต่อไปนี้
เพียงที่เกี่ยวกับการสอบสวน ข้อความ

มาตรา 20 แบบพิมพ์นั้นท่านให้ผู้รับประเมินหรือ
ผู้เช่า และผู้ครอบครองกรอกรายการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา
ก่อน และรับรองข้อความนั้นว่าเป็นความจริงตามความ
รู้เห็นของตน แล้วลงวัน เดือน ปี และนามของตน
ส่งคืนไปยังกรมการอำเภอ ผู้รับประเมินต้องส่งคืนภายใน
กำหนดวันประกาศ ผู้เช่าและผู้ครอบครองต้องส่งคืนภายใน
สามสิบวันนับแต่วันรับหนังสือแจ้งความ

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ได้รับแบบพิมพ์ตาม
วรรคหนึ่งหรือในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บ
ภาษี พนักงานเจ้าหน้าที่อาจมีหนังสือสอบถามผู้เช่า
หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินเพื่อให้ตอบข้อความตามแบบพิมพ์เช่น
เดียวกันก็ได้ และผู้เช่าหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินต้องตอบข้อ
สอบถามในแบบพิมพ์ดังกล่าว แล้วส่งคืนให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือสอบ
ถาม ในกรณีเช่นนี้ ผู้เช่าหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินต้องอยู่ใน
บทบังคับและมีความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้รับประเมินเพียง
เท่าที่เกี่ยวกับการสอบสวน ข้อความ"

มาตรา 20 ให้ผู้รับประเมิน ผู้เช่า หรือผู้ครอบ
ครองทรัพย์สิน กรอกรายการในแบบพิมพ์ตามความเป็นจริงตาม
ความรู้เห็นของตนให้ครบถ้วน และรับรองความถูกต้องของ
ข้อความดังกล่าว พร้อมทั้งลงวันที่ เดือน ปี และลายมือชื่อ
ของตนกำกับไว้ แล้วส่งคืนไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่
ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่

การส่งแบบพิมพ์ตามวรรคหนึ่ง จะนำไปส่งด้วยตนเอง
มอบหมายให้ผู้อื่นไปส่งแทน หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
ถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้

ในกรณีที่ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ให้ถือว่าวันที่ส่ง
ทางไปรษณีย์เป็นวันยื่นแบบพิมพ์"

พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช
2475 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

มาตรา 24 เมื่อได้คำนวณตรวจตราแล้วให้เป็น
หน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะกำหนด
(ก) ประเภทแห่งทรัพย์สินตามมาตรา 6
(ข) ค่ารายปีแห่งทรัพย์สิน
(ค) ค่าภาษีที่จะต้องเสีย
ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งรายการตามที่ได้กำหนดไว้
นั้นไปยังพนักงานเก็บภาษีให้เจ้าพนักงานเก็บภาษีแจ้ง
รายการประเมินไปให้ผู้รับประเมินทรัพย์สินในห้องที่ของ
ตนทราบโดยมิชักช้า

มาตรา 24 เมื่อได้คำนวณตรวจตราแล้วให้เป็น
หน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะกำหนด
(ก) ประเภทแห่งทรัพย์สินตามมาตรา 6
(ข) ค่ารายปีแห่งทรัพย์สิน
(ค) ค่าภาษีที่จะต้องเสีย
ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งรายการตามที่ได้กำหนดไว้
นั้นไปยังพนักงานเก็บภาษีให้เจ้าพนักงานเก็บภาษีแจ้งรายการ
ประเมินไปให้ผู้รับประเมินทรัพย์สินในห้องที่ของตนทราบโดยมิ
ชักช้า

มาตรา 24 ทวิ ผู้รับประเมินผู้ใดไม่ยื่นแบบพิมพ์
แสดงรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินตาม
มาตรา 19 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมิน
และให้มีการแจ้งการประเมินย้อนหลังให้ผู้รับประเมิน
เสียภาษีตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินได้

การประเมินตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้ภายใน
กำหนดเวลา ดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีไม่ยื่นแบบพิมพ์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา 24 ย้อนหลังได้ไม่เกินสิบ
ปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นแบบพิมพ์
ตามมาตรา 19

(2) ในกรณียื่นแบบพิมพ์โดยไม่ถูกต้อง ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา 24 ย้อนหลังได้
ไม่เกินห้าปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่น
แบบพิมพ์ตามมาตรา 19"

พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช
2475 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

มาตรา 31 ผู้รับประเมินผู้ใดไม่พอใจในคำชี้ขาด
ของอธิบดีกรมสรรพากรหรือสมุหเทศาภิบาล จะนำคดีไป
สู่ศาลเพื่อแสดงให้ศาลเห็นว่าการประเมินนั้นไม่ถูกต้อง
แต่ต้องทำภายในสามสิบวัน นับตั้งแต่วันรับแจ้งความให้
ทราบคำชี้ขาด

ถ้าอธิบดีกรมสรรพากร หรือสมุหเทศาภิบาล ชี้
ขาดว่าผู้รับประเมินหมดสิทธิที่จะให้การประเมิน ของตน
ได้รับพิจารณาใหม่ตามมาตรา 29 ห้ามไม่ให้ นำคดีขึ้น
สู่ศาล เว้นแต่ในปัญหาข้อกฎหมายซึ่งอ้างว่าเป็นเหตุหมด
สิทธินั้น

มาตรา 38 คำภาษีนั้น ท่านให้ผู้รับประเมินชำระ
ค่าธรรมเนียมการยื่นฟ้องที่ซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ ภายใน
เก้าสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งความการประเมิน

มาตรา 31 ผู้รับประเมินผู้ใดไม่พอใจในคำชี้ขาดของ
อธิบดีกรมสรรพากรหรือสมุหเทศาภิบาล จะนำคดีไปสู่ศาล
เพื่อแสดงให้ศาลเห็นว่าการประเมินนั้นไม่ถูกต้อง แต่ต้องทำ
ภายในสามสิบวัน นับตั้งแต่วันรับแจ้งความให้ทราบคำชี้ขาด
ถ้าอธิบดีกรมสรรพากรหรือสมุหเทศาภิบาล ชี้ขาดว่า
ผู้รับประเมินหมดสิทธิที่จะให้การประเมิน ของตนได้รับพิจารณา
ใหม่ตามมาตรา 29 ห้ามให้นำคดีขึ้นสู่ศาล เว้นแต่ในปัญหา
ข้อกฎหมายซึ่งอ้างว่าเป็นเหตุหมดสิทธินั้น

"ในกรณีที่ผู้รับประเมินซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจไม่พอใจใน
คำชี้ขาดตามวรรคหนึ่ง เนื่องจากเห็นว่าจำนวนเงินซึ่ง
ประเมินไว้ นั้น มีจำนวนที่สูงเกินสมควร ให้รัฐวิสาหกิจ
นั้นนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาภายในสามสิบ
วันนับตั้งแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำชี้ขาดตามมาตรา 30 ในการนี้
คณะรัฐมนตรีมีอำนาจชี้ขาดให้ลดหย่อนค่ารายปีให้แก่
รัฐวิสาหกิจนั้นได้ตามที่เห็นสมควร คำชี้ขาดของคณะรัฐมนตรี
ให้เป็นที่สุด"

มาตรา 38 ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้มีหน้าที่
เสียภาษีนำเงินไปชำระต่อพนักงานเก็บภาษี ณ สำนักงาน
เขตที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ นั้น ตั้งอยู่
ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร หรือสถานที่อื่นที่ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครกำหนด ส่วนในเขตเทศบาล เมืองพัทยา
สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ชำระต่อ
พนักงานเก็บภาษี ณ สำนักงานเทศบาล ศาลว่าการ
เมืองพัทยา สำนักงานสุขาภิบาล ที่ว่าการอำเภอที่โรงเรือน
หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ นั้นตั้งอยู่ หรือสถานที่อื่นที่

พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช
2475 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

นายกเทศมนตรี ปลัดเมืองพัทยา ประธานกรรมการสุขาภิบาล
หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี เป็นผู้กำหนด ภายในสามสิบ
วันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งการประเมิน

การชำระภาษีจะชำระโดยการส่งธนาคา ค้ำแลกเงิน
ไปรษณีย์หรือค้ำแลกเงินของธนาคาร ทางไปรษณีย์ลง
ทะเบียนไปยังสถานที่ตามวรรคหนึ่งก็ได้โดยส่งจ่ายให้แก่
กรุงเทพมหานคร เทศบาล เมืองพัทยา สุขาภิบาล หรือองค์
การบริหารส่วนจังหวัดที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ
นั้นตั้งอยู่ หรือโดยการชำระผ่านธนาคาร หรือโดยวิธีอื่น
ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

การชำระภาษีให้ถือว่าได้มีการชำระแล้วในวันที่
พนักงานเก็บภาษีได้ลงลายมือในใบเสร็จรับเงิน เว้นแต่
กรณีการชำระภาษีตามวรรคสองให้ถือว่าวันส่งทางไปรษณีย์
หรือวันชำระผ่านธนาคารเป็นวันชำระภาษี"

มาตรา 38 ทวิ การชำระค่าภาษีตามพระราช
บัญญัตินี้ กระทรวงมหาดไทยจะกำหนดให้มีการผ่อนชำระก็ได้
วงเงินค่าภาษีที่จะมีสิทธิผ่อนชำระ รวมทั้งหลัก
เกณฑ์และวิธีการในการผ่อนชำระ ให้เป็นไปตามที่กำหนด
ในกฎกระทรวง"

มาตรา 44 ถ้าได้มีการชำระค่าภาษีและเงินที่เพิ่ม
ขึ้นนั้นภายในสี่เดือนตามมาตรา 43 ให้ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรี ปลัดเมืองพัทยา
ประธานกรรมการสุขาภิบาล หรือผู้ว่าราชการจังหวัด
แล้วแต่กรณี มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด आयัด
หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ซึ่งค้างชำระค่าภาษี

มาตรา 44 ถ้าค่าภาษีและเงินที่ขึ้นนั้นมิได้ชำระ
ภายในสี่เดือนนับแต่วันพ้นกำหนดที่บัญญัติไว้ในมาตรา
38 ท่านว่าพนักงานเก็บภาษีอาจส่งตามพระราชบัญญัติ
วิธีพิจารณาความแพ่ง ร.ศ. 127 ให้ยึดและขายทอด
ตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างชำระเพื่อจะได้เอาเงินมาเสีย
ภาษี ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่าย โดยมีต้องขอให้

พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช
2475 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ศาลสั่งยึดหรือออกหมายยึด

เพื่อนำเงินมาเสียดำธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายโดยมิต้องขอ
ให้ศาลสั่งหรือออกหมายยึด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวง
มหาดไทยกำหนด ..

บทเฉพาะกาล

บรรดาค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินที่รัฐวิสาหกิจใด
ยังมีได้ดำเนินการชำระหรือค้างชำระอยู่ก่อนวันที่พระราช
บัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐวิสาหกิจนั้นชำระให้เสร็จสิ้นภายใน
หนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ในกรณี
ที่รัฐวิสาหกิจใดที่ค้างชำระค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินเป็น
รัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการสาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการ
ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ก็ให้ค่าภาษีที่ค้างชำระนี้เป็น
อันพับไป

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ไม่ก่อให้เกิดสิทธิเรียกคืน
ค่าภาษี หากได้มีการชำระไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติ
นี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา 19)

ผู้ใดมีหน้าที่เสียภาษีให้แก่กรุงเทพมหานคร
เทศบาล เมืองพัทยา สุขาภิบาล หรือองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี แต่ยังมีได้ยื่นแบบพิมพ์แสดง
รายการทรัพย์สินเพื่อเสียภาษี หรือยังมีได้ชำระภาษี
หรือชำระภาษียังไม่ครบถ้วน หากผู้นั้นได้มีการติดต่อขอ
ชำระภาษีตามมาตรา 19 และมาตรา 20 แห่งพระราช
บัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 และ
ได้นำเงินค่าภาษีไปชำระต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน
หนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ผู้นั้นได้รับ
ยกเว้นโทษทางอาญาและไม่ต้องเสียค่าปรับหรือเงินเพิ่ม

พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช
2475 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ใด ๆ สำหรับเงินค่าภาษีในส่วนที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราช
บัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา 20)

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
(ร่างมาตรา 21)

ภาคผนวก

ความเป็นมา

คณะกรรมการก้านกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีฝ่ายสังคมและกฎหมายได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วเห็นว่า ในหลักการรัฐวิสาหกิจควรเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินให้กับการส่วนท้องถิ่นและมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเรียบเรียงร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ โดยให้นำร่างพระราชบัญญัติที่ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยส่งมาประกอบการพิจารณาด้วยโดยให้มีหลักการคือ

1. ให้รัฐวิสาหกิจทุกรัฐวิสาหกิจต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน เว้นแต่การรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ตามพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2494
2. ภาษีโรงเรือนและที่ดินรัฐวิสาหกิจค้างชำระให้เป็นอันพับไป สำหรับรัฐวิสาหกิจใดได้ชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินไปแล้วก็ให้เป็นไปตามนั้น
3. การประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินของรัฐวิสาหกิจให้คำนวณค่ารายปีเฉพาะพื้นที่ที่เป็นอาคาร และพื้นที่ใช้ประโยชน์เท่านั้น ไม่นำพื้นที่ต่อเนื่อง เช่น พื้นที่รับน้ำในอ่างเก็บน้ำ กรณีสร้างเขื่อนมาเป็นฐานในการคำนวณค่ารายปีด้วย
4. กรณีราชการบริหารส่วนท้องถิ่นประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินของรัฐวิสาหกิจใดเป็นจำนวนที่สูงกว่าปกติ ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจพิจารณาลดหย่อนอัตราภาษีให้รัฐวิสาหกิจนั้นได้
5. ปรับปรุงวิธีการประเมินและชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินให้สามารถแจ้งการประเมิน และชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินทางไปรษณีย์ได้

ต่อมาเมื่อ 7 พฤษภาคม 2534 คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบตามมติของคณะกรรมการก้านกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีฝ่ายสังคมและกฎหมาย โดยให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการต่อไป และให้รองนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) รับข้อเสนอเพิ่มเติมของกระทรวงมหาดไทย คือ

1. ให้ค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินที่รัฐวิสาหกิจค้างชำระเฉพาะรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการสาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการเท่านั้น
2. ระหว่างรอการประกาศใช้กฎหมายฉบับใหม่ให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้รัฐวิสาหกิจต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง
3. การยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินให้กับผู้เช่าบ้านของการเคหะแห่งชาติ เนื่องจากเป็นนโยบายของรัฐบาลที่จะให้ความช่วยเหลือเรื่องที่อยู่อาศัยแก่ผู้มีรายได้น้อย

รองนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธ์) ได้พิจารณาและมีคำสั่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
รับไปพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน โดยคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษี
โรงเรือนและที่ดินเสร็จแล้ว โดยมีหลักการตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี และตามข้อเสนอ
ของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย

23 กรกฎาคม 2534 คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาและลงมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้ว โดยให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมใน 2 ประเด็น

จากนั้นสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินที่ผ่านการ
พิจารณาของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2534 ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ข้อสรุปของร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

1. รัฐวิสาหกิจต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ยกเว้นการรถไฟแห่งประเทศไทยที่ได้ผ่อนปรนตามพระราชบัญญัติการรถไฟ พ.ศ. 2497
  2. ภาษีโรงเรือนและที่ดินที่รัฐวิสาหกิจค้างชำระอยู่ก่อนวันประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้ต้องชำระให้เสร็จสิ้นภายใน 1 ปี ยกเว้นรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวกับสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้กำหนดไว้ไม่ต้องชำระภาษีที่ติดค้าง
  3. การประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินรายปีของรัฐวิสาหกิจให้คำนวณเฉพาะพื้นที่อาคารและพื้นที่ใช้ประโยชน์ ไม่นำพื้นที่ต่อเนื่อง เช่น อ่างเก็บน้ำจากการสร้างเขื่อนมาคำนวณด้วย
  4. ถ้าส่วนท้องถิ่นประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินของรัฐวิสาหกิจสูงกว่าปกติ ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจพิจารณาลดหย่อนอัตราภาษีให้กับรัฐวิสาหกิจนั้นได้
  5. ปรับปรุงวิธีประเมินและชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินกรณีทั่วไป ให้สามารถแจ้งการประเมิน และชำระภาษีทางไปรษณีย์ได้
  6. ยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินให้แก่ผู้เช่าซื้อบ้านของการเคหะแห่งชาติ เนื่องจากเป็นนโยบายของรัฐที่จะช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยด้านที่อยู่อาศัย
  7. กำหนดเวลาในการประเมินภาษีที่ค้างชำระย้อนหลังให้แน่นอน แบ่งเป็นกรณีที่ไม่ยื่นแบบให้ประเมินย้อนหลังได้ 10 ปี และยื่นแบบไม่ถูกต้องให้ประเมินย้อนหลังได้ 5 ปี เพื่อเป็นไปในแนวเดียวกับภาษีบำรุงท้องที่
  8. ผู้มีอำนาจสั่งยึด อายัด ขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษีให้เปลี่ยนจากเจ้าพนักงานจัดเก็บภาษีมาเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรี ปลัดเมืองพัทยา ประธานกรรมการสุขาภิบาล หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี
- ทั้งนี้เพื่อให้การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินมีความสะดวกและเกิดความเป็นธรรมมากขึ้น เพราะเท่าที่ผ่านมาการจัดเก็บภาษีมียุทธวิธีที่ซับซ้อนและมีวิธีการที่จำกัด อีกทั้งการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินจากรัฐวิสาหกิจยังไม่มีบทบัญญัติที่ชัดเจนและเป็นธรรมพอ เพื่อเป็นการเร่งรัดให้มีการชำระภาษีที่ค้างชำระเพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

ที่มา : กองคลังส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

"บทความเกี่ยวกับภาษีโรงเรือนและที่ดิน"

รายงานข่าวแจ้งว่า ในปีหนึ่ง ๆ รัฐวิสาหกิจทั่วประเทศจะต้องจ่ายภาษีโรงเรือนและที่ดินให้แก่ส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาลและกรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่า 400 ล้านบาท แต่ปรากฏว่ารัฐวิสาหกิจซึ่งดำเนินการแบบผูกขาด และประกอบธุรกิจแบบการค้าไม่ยอมยื่นแบบเสียภาษีกันเลย โดยมีความพยายามหลีกเลี่ยงภาษีโรงเรือนและที่ดิน และประสบความสำเร็จเมื่อมีมติคณะรัฐมนตรี 10 มกราคม 2527 ให้ยกเว้นการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินแก่รัฐวิสาหกิจบางประเภทและให้กระทรวงมหาดไทยไปยกกว้างแก่ไขพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 เพื่อขจัดปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐวิสาหกิจกับหน่วยงานท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่มติดคณะรัฐมนตรีระบุให้ยกเว้นการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินได้แก่ การรถไฟแห่งประเทศไทย การประปา การไฟฟ้า และรัฐวิสาหกิจอื่นที่เข้าข่ายประกอบกิจการสาธารณูปโภค ได้แก่ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย การท่าเรือแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย การสื่อสารแห่งประเทศไทย บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด การเคหะแห่งชาติ และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย อย่างไรก็ตาม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงเรียกร้องการจัดเก็บภาษีจากกระทรวงมหาดไทย จึงได้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความ ซึ่งลงความเห็นว่าเป็นที่ยังไม่มีการแก้ไขกฎหมายรัฐวิสาหกิจต้องจ่ายภาษีตามกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน โดยไม่มีข้อยกเว้น

แหล่งข่าวนักกฎหมายในกรุงเทพมหานครซึ่งต้องสูญเสียรายได้จากภาษีโรงเรือนและที่ดินของรัฐวิสาหกิจที่จัดเก็บไม่ได้ประมาณปีละ 300 ล้านบาท ให้ความเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวนั้น พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินนั้นไม่มีบทยกเว้นให้รัฐวิสาหกิจ จึงระบุว่าควรจะให้มีการออกกฎหมายใหม่มาบังคับใช้ก่อน ซึ่งขัดแย้งกับการตีความดั้งเดิมของกฤษฎีกาอย่างสิ้นเชิง ทำให้หน่วยงานท้องถิ่นปฏิบัติตามกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันเท่านั้น ผลของการเปิดช่องโดยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ก่อให้เกิดกระบวนการ ชัดแย้งในทางปฏิบัติอย่างมากแก่หน่วยงานท้องถิ่นที่ต้องการหารายได้มาพัฒนาท้องถิ่นและไม่กล้าตัดสินใจในเรื่องนี้ ถ้าความเห็น ของสำนักการคลังกรุงเทพมหานครที่เสนอความเห็นให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตัดสินใจตามหนังสือที่ กท. 7000/139 ลงวันที่ 10 มกราคม 2533 ว่าหากตีความเห็น ของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว เมื่อยังไม่มีการแก้ไขกฎหมายภาษีโรงเรือน รัฐวิสาหกิจจะต้องเสียภาษีและต้องยื่นแบบแสดงรายการแห่งทรัพย์สินเพื่อเสียภาษีตามกฎหมายต่อไปและพนักงานของกท. ยัง

มีหน้าที่ตามกฎหมายในการติดตามเร่งรัดหนี้ภาษีค้างชำระตามขั้นตอนต่อไป ด้วยเหตุนี้แม้กฎหมายใหม่ยังไม่ออกมา แต่รัฐวิสาหกิจก็ยังสามารถด่วงเวลาในการชำระภาษีต่อไปโดยไม่หวั่นเกรงกฎหมายได้ทั้งสิ้น เพราะมติคณะรัฐมนตรีที่เกินเลยกฎหมายดังกล่าวนั่นเอง

ที่มา : "ข่าวย่อภาษี" จากเอกสารภาษีอากร เล่มที่ 113 ปีที่ 10 กุมภาพันธ์ 2534

ข้อมูลการเสียภาษีโรจโรนของรัฐบาลกิจ

ปี 2519-2528

	สาขารูปโภค/สาขารูปการ (16 แห่ง)		อื่น ๆ (33 แห่ง)	
	10 ปี (2519-2528)	เฉลี่ย ปีละ	10 ปี (2519-2528)	เฉลี่ย ปีละ
1. ชำระแล้ว	189,328,437.07	18,932,843.71	253,140,029.82	25,314,002.98
2. แจ้งการประเมินแล้ว ยังไม่ชำระ (ค้างชำระ)	43,638,097.92	4,363,809.79	52,393,364.60	5,239,336.46
3. ไม่ยื่นแบบฯ ประมาณการค่าภาษี	390,230,785.91	39,023,078.59	3,842,548.00	384,254.80
รวมค่าภาษี	623,197,320.90	62,319,732.09	309,375,942.42	30,937,594.24
1. เทศบาล (132 แห่ง)	40,383,534.84	4,038,353.48	17,207,587.06	1,720,758.71
2. สุขาภิบาล (843 แห่ง)	24,261,165.28	2,426,116.53	8,592,438.30	859,243.83
3. องค์การบริหารส่วนจังหวัด (72 แห่ง)	406,645,094.00	40,664,509.40	8,263,638.30	826,363.83
3. กรุงเทพมหานคร	151,907,526.78	15,190,752.68	275,312,278.76	27,531,227.88
รวม	623,197,320.90	62,319,732.09	309,375,942.42	30,937,594.25

ที่มา : กองคลังส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

รัฐวิสาหกิจประเภทสาธารณูปโภคสาธารณูปการ
ปี 2532

หน่วย : ล้านบาท

	รายได้	ค่าใช้จ่าย	กำไร (ก่อนภาษี)
1. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	42,649.61	32,226.00	10,423.61
2. องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย	13,739.12	7,951.39	5,787.73
3. การสื่อสารแห่งประเทศไทย	10,568.36	6,909.06	3,659.30
4. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	25,590.82	23,128.29	2,462.53
5. การท่าเรือแห่งประเทศไทย	3,744.99	1,567.74	2,177.25
6. การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย	3,237.12	1,232.97	2,004.15
7. การประปานครหลวง	4,531.54	3,581.10	950.44
8. การไฟฟ้านครหลวง	27,596.49	26,726.76	869.73
9. การประปาสวนภูมิภาค	1,902.11	1,533.85	368.26
10. การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	1,111.11	744.83	366.28
11. การเคหะแห่งชาติ	1,210.10	849.97	360.13
12. องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย	500.32	261.18	239.14
13. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	287.00	210.00	77.00
14. บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย	315.53	315.53	.00
15. การรถไฟแห่งประเทศไทย	4,036.02	4,628.01	-591.99
16. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	3,846.69	4,699.85	-853.16
รวม	144,866.93	116,566.53	28,300.40

ที่มา : กองรัฐวิสาหกิจ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

รัฐวิสาหกิจประเภทสาธารณูปโภคสาธารณูปการ

ปี 2533

	รายได้	ค่าใช้จ่าย	กำไร (ก่อนภาษี)	หน่วย : ล้านบาท ค่าภาษี
1. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	50,409.87	38,023.83	12,386.04	36.53
2. องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย	16,987.57	8,542.08	8,445.49	4.00
3. การสื่อสารแห่งประเทศไทย	13,294.76	8,661.03	4,633.73	1.75
4. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	31,058.15	27,199.36	3,858.79	1.22
5. การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย	4,007.71	1,466.93	2,540.98	2.80
6. การท่าเรือแห่งประเทศไทย	4,400.97	1,884.14	2,516.83	6.33
7. การไฟฟ้านครหลวง	32,644.53	30,730.75	1,913.78	3.57
8. การประปานครหลวง	5,411.80	3,975.90	1,435.90	.71
9. การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	1,224.50	728.43	496.07	.00
10. การเคหะแห่งชาติ	1,416.99	1,146.29	270.70	4.30
11. การประปาสวนภูมิภาค	1,981.61	1,728.68	252.93	.74
12. องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย	543.28	304.16	239.12	.85
13. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	473.22	243.15	230.07	.00
14. บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย	384.87	341.36	43.51	.00
15. การรถไฟแห่งประเทศไทย	4,506.98	5,038.36	-531.38	2.20
16. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	4,065.75	5,039.81	-974.06	.43
รวม	172,812.56	135,054.26	37,758.30	65.43

ที่มา : กองรัฐวิสาหกิจ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง